

ת"פ 36742/10/17 - מדינת ישראל נגד ענאן שאהין, ג'ואד שאהין, פיראס שאהין

בית משפט השלום בעכו

ת"פ 36742-10-17 מדינת ישראל נ' שאהין(עציר) ואח'
תיק חיצוני: 443960/2017

בפני מאשימה נגד נאשמים
כבוד השופטת שושנה פיינסוד-כהן
מדינת ישראל באמצעות שלוחת התביעות בעכו
1. ענאן שאהין
2. ג'ואד שאהין
3. פיראס שאהין ע"י ב"כ עוה"ד שלומי שרון

החלטה

1. לפני בקשת הסנגור לפסול עצמי מלדון בתיק זה.
2. ביום 22.10.17 הוגש נגד שלושת הנאשמים כתב אישום המייחס להם עבירות פתיעה כשעברין מזוין, איומים, שיבוש מהלכי משפט, תקיפה סתם וקשירת קשר לעשות פשע, הכל עבירות לפי סעיפים 335(א)(1)+סעיף 29(א), סעיף 192, סעיף 244, סעיף 379+סעיף 29(א) וסעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
3. טרם הגשת כתב האישום נעצרו הנאשמים והתנהלו כנגדם הליכי מעצר ימים ולאחר מכן הליכי מעצר עד תום ההליכים, כאשר בסופו של דבר שוחררו לתנאי מעצר בית, כל אחד על פי תנאיו ובמועדו.
4. במסגרת הליכי המעצר הוגשה ביום 19.10.17 בקשה למעצרו של הנאשמים על פי הוראות סעיף 17(ד) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, מ"י 33536-10-17. הליך זה נשמע בפני.
5. טוען הסנגור כי ההחלטה בתיק המעצר על פי סעיף 17(ד) לא הייתה החלטה "טכנית" אלא בית המשפט נדרש לעיון בתיק החקירה ולהכרעה גם במישור הראייתי.
טוענת המאשימה כי לא בהכרח כל דיון על פי סעיף 17(ד) יוביל לפסילת השופט מלדון בתיק העיקרי.

ב"כ המאשימה מציינת כי במקרים בהם דן בית משפט נאשם ונדרש לאחר מכן לדון בכתב אישום אחר כנגד אותו נאשם, אין בית המשפט פוסל עצמו כדרך של שגרה.

6. מעצר ימים על פי הוראות סעיף 17(ד) לחסד"פ מעצרים הינו מעצר גישור בין שלבי מעצר הימים, בהם החשדות נגד החשוד עדין בחקירה ותיק החקירה וכך גם חומר הראיות שבו טרם הושלם, לבין הגשת כתב האישום ובקשת מעצר עד תום ההליכים. את השלב הזה מאפיינת העובדה כי היחידה החוקרת והיחידה התובעת, מודיעות לבית המשפט באמצעות הצהרת תובע כי החקירה הסתיימה וכי תובע מוסמך מוצא כי קמה עילה להגשת כתב אישום כנגד החשוד וצידה בקשה למעצר עד תום ההליכים. לפיכך בשלב זה מונח לפני בית המשפט כל חומר החקירה אשר ישמש כראיות לכאורה בשלב הבקשה למעצר עד תום ההליכים ולאחר מכן כראיות בהליך הפלילי. ככל שלא מתגבשת הסכמה בין הצדדים בדבר קיומה של עילת המעצר, אזי נדרש בית המשפט על פי הוראות אותו סעיף לבחון את תיק החקירה ולקבוע האם לכאורה קיימות ראיות לכאורה והאם לכאורה קיימת עילת מעצר. לעיתים נדרש בית המשפט גם לבחון האם ניתן לשחרר לחלופת מעצר, גם אם קיימות לכאורה ראיות לכאורה ולכאורה קיימת עילה לבקש מעצרו עד תום ההליכים.

נמצא כי שלב זה בהליכי המעצר מהווה מעין "יצור כילאים" אשר מאפיינו דומים לשלב הדיון במעצר עד תום ההליכים.

7. בית המשפט נדרש כבר פעמים רבות לשאלת פסולותו של שופט לדון בהליך הפלילי העיקרי, כתב האישום, לאחר שדן בהליכי מעצר שונים של הנאשם.

8. בע"פ 5456/01 קוסטובסקי מיכאל נ. מדינת ישראל דן כב' הנשיא ברק במקרה בו שופטת בית משפט בבתי-ים נמנעה מלפסול עצמה מלשמוע ראיות בתיק בו הליכי מעצרו עד תום ההליכים של הנאשם התנהלו גם הם בפניה. באותה החלטה אזכר כב' הנשיא ברק את החלטתו בעניין דומה בו נדרשה שופטת הן להליכי בקשת הסגרה והן להליך בו התבקש מעצרו של אותו אדם עד לדיון בשאלת הסגרתו. כב' הנשיא ברק מציין את הדמיון בין שני השאלות המתעוררות בשני המקרים ומצטט מתוך דבריו בע"פ 6448/95 ליבקינד נ. מדינת ישראל פד"י מט(4)173-

"הגע בנפשך:ב שופט נדרש להחליט אם המבוקש הוא בר-הסגרה. לשם כך הוא נדרש לקבוע...בצד הראייתי - כי 'יש בחומר הראיות אחיזה לאישום'. אין הוא נדרש להעריך את חומר הראיות, אם מהימן הוא אם לאו...עליו להכריע בשאלה, אם יש בידי התביעה הכללית ראיות אשר יש בהן כדי להצדיק העמדה לדיון וביורור אשמתו או חפותו של הנאשם. והנה מסתבר, כי אותו שופט עצמו - בגדרי הליך המעצר - נתן כבר דעתו לחומר הראיות, וקבע כי חומר הראיות מבסס לכאורה אישום נגד המבוקש...במצב דברים זה, נראה הדבר כי הליך הכרזתו של המבוקש כבר-הסגרה לפני אותו שופט נחרץ לכאורה מראש. התחושה (האובייקטיבית) הינה כי הנטל מוטל עתה על המבוקש להראות כי מאז החלטת המעצר השתנו הדברים באופן שאין חומר ראיות מספיק בעניינו...אכן, שלב המעצר ושלב ההכרזה כבר-הסגרה הם שלבים שונים. זכותו של אדם...היא כי הם יידונו בנפרד, וכי ההכרעה בשלב האחד לא תכריע את הדין בשלב השני. הפרדה כזו אינה מתקיימת, מקום

שאותו שופט דן בשני השלבים. השופט כמובן עושה ככל יכולתו לעשות צדק, אך לא נראה שהצדק נעשה."

9. אולם, כב' הנשיא ברק ממשיך (בע"פ 5456/01) ומציין כי אין זו התמונה כולה. לא בכל מקרה בו דן אותו שופט בהליכי המעצר פסול הוא מלדון בתיק העיקרי. כב' הנשיא ברק מציין רשימת שאלות שיש לבחון הבאות ליישם את הכלל לפיו האם קיים חשש למשוא פנים, כאשר התשובה יכולה להשתנות בין מקרה למקרה.

"...כך יש לשקול מה פרק הזמן שחלף בין הדיון בבקשה להערכת המעצר לדיון בהליך לגופו. ניתן לבחון את היקף הראיות שנחשפו בפני השופט שדן בהארכת המעצר והקשר בינו לבין השאלות העובדתיות והמשפטיות שצריכות להתברר בהליך לגופו. יש לבחון את האמירות שהשמיע בית המשפט, אם השמיע כאלה, במהלך הדיון בבקשת הארכת המעצר. בסופו של חשבון יש לבחון את עוצמת הקשר בין הליך הבקשה למעצר לבין ההליך הפלילי המרכזי, ולראות האם מדובר בעוצמה העולה לכדי חשש ממשי למשוא פנים כאמור. "

10. יישום שאלות מנחות אלו ניתן לראות בע"פ 3144/14 ע"פ חביב נסאר נ. מדינת ישראל בפני כב' הנשיא גרוניס. באותו מקרה נמנעתי מלפסול עצמי מלשמוע ראיות כתב אישום, למרות שתיק המעצר עד תום ההליכים נשמע בפני. אז כתבתי כי קיימת הייתה הסכמה בין הצדדים ולא נדרשתי לבחינת חומר הראיות שבתיק. עוד ציינתי באותה החלטה כי בהתחשב במספר השופטים בבית משפט זה, ובכך שכמעט כל השופטים משתתפים בתורנויות מעצרים, קשה לקבוע כלל על פיו כל שופט שדן בהליכי מעצר מנוע מלדון בהליך העיקרי. כב' הנשיא גרוניס דחה את הערעור וקבע-

"סבורני כי שיקולים אלה מובילים למסקנה שלא קם חשש ממשי למשוא פנים במקרה דנא. חלף זמן לא מבוטל בין הדיון בהליכי המעצר בחודש ספטמבר אשתקד לבין מועד ההקראה בסוף חודש אפריל. מהחלטת בית המשפט עולה שאף שהיה בפניו תיק המעצר עד תום ההליכים, הוא לא בחן את החומר, שכן הושגה הסכמה בין בעלי הדין לעניין זה. המערער לא הניח כל תשתית עובדתית ביחס להתבטאויות מצד בית המשפט במסגרת הליכי המעצר, אשר עשויות ללמד על חשש ממשי למשוא פנים. אף שכאמור, יש לשאוף ככלל להימנע משיבוץ שופטים שדנו בהליכי המעצר לדיון בהליך העיקרי, בנסיבות בהן מספר השופטים אינו גדול וכלל השופטים לוקחים חלק בתורנויות מעצר בבית המשפט, אין מנוס לעתים מניתוב תיק מסוים לשופט שדן בהליכי המעצר (ראו, למשל, ע"פ 3567/00 נתן נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (3.7.2000); מרזל, בעמוד 270). "

11. ולעניינו. לעניות דעתי יישומם של אותם מבחנים ממש על מקרה זה מוביל לתוצאה ההפוכה בה עלי לפסול עצמי מלדון בתיק זה.

בימים אלו הלך אף חודש ימים בין הדיון בשאלת המעצר לבין הדיון המתנהל לפני כיום. הליכי המעצר

זכורים לי וכך גם לפחות חלק מן החומר אליו נחשפתי. נחשפתי לחומרי החקירה שבתיק שעה בה כל חומר החקירה גובש. חומר החקירה נבחן על ידי ואף הערתי כי חלה התפתחות משמעותית בחקירה.

12. לפיכך, הנני פוסלת את עצמי מלדון בתיק זה.

הדיון הקובע לפני ליום 27.11.17 - מבוטל.

המזכירות תביא התיק בפני כב' סגן הנשיא השופט זיאד סלאח על מנת שיקבע זהות המותב אליו יועבר התיק.

ניתנה היום, ד' כסלו תשע"ח, 22 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.